

LIBERTATEA

Abonamentul: { „Libertatea” (4 pag.) numai 100 Lei pe an.
„Foaia Interesantă” (4 pag.) 60 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei pe an și capătă și „Plugarul Luminat”, fără alt adaus la plată.

Foaie pentru popor.
Apare JOIA
Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în banii țării aceleia în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.
Redacția și Administrația: Orăștie (jud. Hunedoare).

ZECE ANI

dela intrarea în războiu..

— Semne rele. —

Împlinirea a zece ani dela înăptuirea celui mai îndrăzneț vis al Românilor: dezrobirea din jugul străinilor, — a trecut, Dumineca trecută, aproape nebăgată în seamă. Bisericile au stat mute, orașele tăcute, și doar niște steaguri spânzurate sărăcăcios de-aupra câtorva case, mai mult din ordinul poliției, căutau să amintească ceva trecătorilor nepăsători. Dar ce e mai dureros e faptul, că nu numai n'a fost în întreaga țară o zi de chiot și sărbătoare care să se ridice ca un vârtej de bucurie spre cel Preabun, dar nici înăuntrul sufletului Românilor n'a mai tresărit, macar în taină, fiorul religiei care ne-a înflăcărat și ridicat la luptă acu-s zece ani. Oamenii par'că nu mai înțeleg azi glasul morților sfinți, îndatoririle patriotice le sunt o povară înădușitoare și care-i supără. Iar entuziasmul (în-sufletele aprinsă) pentru gândurile și dorințele înalte și curate, de neam și de Dumnezeu, în zadar caută sălaş în sufletele cari nu mai cunosc decât — poftă și păcate... Nu sunt toți așa, dar adevărul este, că această nepăsare față de cele ale Neamului, la marea mulțime, tinde a fi stăpână, înăturând pe cei ce au păstrat în pept un suflet românesc curat și întreg.

Dar nu numai de îndatoririle de recunoștință față de trecut, își uită atât de ușor Români de azi. Mai mult: ei sunt par'că nepăsători și față de îndatoririle zilei de azi. Te lovește Jidanul cu biciul în față, și îți jefuește avutul, îți necinestește credința, îți bate joc de Isus, și îți răspândește urgia desfrâului printre copiii tăi? Tu, Românul zilei de azi, te obișnuiești și cu jefuirea ta de către acel sol al pierzării, și cu necinestirea ta, și cu uciderea și înăturarea sufletului tău. Și mai curând zimbești când îți povestește cineva că, în trecut, Români nu erau ca cei de azi. Că, de pildă, Ștefan Vodă, atacat din două părți, la Războieni de Turci și de Tătari, văzând că totul o pierdut, fără nădejde de ajutor, și-a trimis ostășimea de țărani acasă, pentru a păstra sămânța neamului, și apoi a aruncat

în bătălie pe toți boerii țării, în număr de zece mii, la moarte sigură, pentru a păstra prin jertfa lor, neștirbită cinstea unui neam de viteji! Și s'a umplut lunca Războienilor de osemintele celor zece mii de boeri, pieriți nici nu pentru a-și apăra țara, perdată, ci numai pentru a-și mântui cinstea! Iar oamenii au schimbat numele locului albit de oseminte, în acela de Valea Albă... Albă de oase de viteji, dar și mai strălucitor de albă de cinste și de vrednicie, a unui popor vrednic de viață și de neatarnare!

Așa s'a păstrat Neamul nostru prin veacuri, cu asemenea suflet a putut el să învingă pe toți dușmanii, câștigându și drept la viață și iubirea Celui de sus!

Pierite sunt par'că azi acele vremuri. Dar fără ele, viața nu poate fi!

Căci dacă azi Români nu mai cunosc și nu mai aud alt glas, decât acel al pântecului, pofticos de mâncare și beutură câștigată pe orice cale, — dacă Români de azi cred că pe de-aupra lor nu veghează sutele de mii de suflete cari s'au jertfit pentru cei de acum, căutând a vedea dacă aceștia sunt vrednici de jertfa lor sau apoi sunt vrednici de biciul de foc al lui Dumnezeu, — dacă Românul de azi crede că el poate să se bălăcească în desfrâu, în brațele diavolului, de-aupra mormintelor sante și sub acoperământul cerului din care veghează ochiul Părintelui ceresc, și dacă mai crede el că are dreptul să lase ca, pe pământul sfânt al acestei țări, mâni jidovești să și bată joc de Crucea și Mântuitorul nostru, așa cum mai deunăzi Jidanul Alfred Hefter spunea, nepedepsit de nimeni, în ziarul său, că Domnul și Mântuitorul nostru Isus a fost un om păcătos care se uita după femeile din Samaria, — atunci această drojdie a Românilor de ieri să ia aminte! Căci scrie în Sfânta Evanghelie: *Neamurile sunt viile lui Dumnezeu... Iar ori-ce viță care nu face roadă bună, ci face doar umbră stearpă pământului, stăpânul viței o va scoate, o va arunca și arde în foc, ca ne-trebnic!*

Nepăsarea Românilor de azi față de cele sfinte, despre care am avut o nouă dovadă dureroasă acum la im-

plinirea a 10 ani dela Războiul Sfânt, este un semn rău, prevestitor pentru viitor, de care nu ne va putea scăpa decât pocăința și îndreptarea cât mai de vreme. I. I. M

La Cămin

În Iași se lucrează cu zor de bunul nostru student. Etajul I. (rândul de peste cel dela pământ) e gata. Să începe lucrarea la etajul II și apoi, nemai având puteri a merge mai în sus, cum le era planul, — pun coperișul. În toamnă Căminul va fi sub coperiș.

Cel-ce înțelegeți frumseța lucrării, dați-le a cum mână de ajutor. Ajutoarele pot merge de-a dreptul la adresa: Dna Dr. Șumuleanu, Iași, pentru „Căminul cultural creștin”.

La noi le-a mai sosit 150 Lei dela dl student E. Mesaroș din Haraglab (j. Târnava-mică), primiți dela: Em. Mesaroș 100 Lei, Ilie Gilgor, elev de Liceu 50 Lei, și frumoase cuvinte de închinare și încurajare.

Și cari vor fi urmările?

— Noii „cetățeni” —

„România Nouă” din Chișinău arată (No. dela 7 Aug.) că lucrând în Basarabia mai multe comisii pentru cercetarea drepturilor la cetățenia română, a mulțimii nenumerate de streini așezați în această țară în anii din urmă, s'au descoperit lucruri grozave: 30 de birouri (cancelarii) lucrau în Basarabia, la fabricarea de „dovezi”, scrisori, că și cutare și catarena s coroiat, care nu știe o boabă românește, e născut aci, în Basarabia, și are drept la cetățenia românească! Lucrau cu stampilă (sigle, peceți) false, mincinoase, și pentru banii buni odată te făcea „cetățean” rumun. Aveau și spe tari pentru șters cerneală. Că furaseră dela alții ori luaseră dela soldați căzuți în războiu, documentele lor (hârtii-dovezi) și acum înlocuiau numele acelora, cu al lor și — lată-mă „cetățean român”.

Acum procurorul general a dat ordin de cercetare aspră a hârtiilor tuturor celor noui încetăținiți, — pentru a lua măsurile potrivite lor.

Blue-ar fi să fie cum dorim noi și cum crede cetătorul bun că va fi. Dar teamă ne e, că — nu va fi din tot lucrul nimic!

Gvernul Averescu-Goga nu cutează să se atingă de percluni, — căci li lan la răspundere dragii lor Wurmband, Tiresohn,

Weiss Alfred (ales pe o listă cu d. Goga), Jaroslavici și celalalți..

Nici doi din sută din câți ar trebui dați peste hotar, nu vor fi dați!

Aceiași deregători cari i-au încetăținit întâia oară, — deși aproape toți știau că au în față documente mincinoase, dar sub elă erau și lucruri scripicioase, — îi vor scoate din „belea” de nou..

Căci — n'avem o mână tare românească acolo unde ar mai trebui, — la Ministerul de Interne! — nici în slujbele de frunte din Basarabia! (Ca și de pe alurea de altfel!).

Diciosanmartin și Deva.

La Diciosanmartin (jud. Târnava mică) având a se face alegerea Conziliului județan, Prefectul, așa având îndrumări de sus, voia să facă înțelegere cu minoritarii, cu Sașii și Ungurii, ca și la alegerile de deputați. Sașii și Ungurii știind că ei, la oaltă și cu Jidanii, au vre-o 40-50 la sută din voturi, și așa sunt hotărâtorii dacă se alătură la un partid românesc, de-o mai avea și acela macar 10-15 la sută din voturi, — au ridicat cereri mari: să albă atâtea și atâtea locuri în Conziliu, ba în Delegația permanentă (comitetul conducător), încât s'au îngrozit chiar și Români averescani cari erau datori a urma pe Prefectul.

Și atunci ce s'a întâmplat: Averescani ne-averescani, ei au simțit întâi de toate că sunt Români, — și ca urmare au spriginit lista românească a celorlalți partide românești, și au lăsat lista prefectului, pe care se lăfălam străinii, să o spriginească prefectul și câțiva mai legați de pulpana lui.

Și a căzut lista peștiră dorită de prefect și a ieșit biruitoare lista cea curată românească!

Fie spus cu cinste pentru Românii Târnăveni, de orice partid ar fi ei! Ei au dat o pildă luminoasă întregului Ardeal și Bănat!

— În același timp a avut să se facă o alegere în Deva, scaunul județului Hunedoare. Alegerea de conziliul orașenesc. Dacă și aci Românii se înțelegeau între ei, puteau scoate un conziliu orașenesc românesc, cum se cuvenea, cum era o trebuință în orașul cu scaun de conducere a unui județ așa de românesc ca al Hunedoarei (93 la sută Români!). Dar — nu s'au înțeles. Partidul Național s'a înțeles cu cel averescan, dar simțind că sunt prea slabe, au luat alături

pe Ungurii și pe Jidanii. Liberalii au pus listă deosebită, românească.

Ce a fost afărșitul? Lista românească a liberalilor, a intrat în vre-o 300 de voturi, cea națională cu ungurii și cu Jidanii 763 voturi, socialistii 170.

A ieșit lista națională și averescană spriginită de ungurii și jidanii, — trebuind însă să le dee acestora jumătate din scaunele de conzillieri, 6 Români, față de 6 streini, (între cari, firește neîmpitului evreu Blum!..)

Liberalii intrând cele 20% din voturi trimiț singuri 3 Români în conziliu, prin ce stau 9 Români, ce nu se înțeleg între ei, în față cu 6 streini, înțeleg și ei între ei și cu ortacii dela alegere. Așa, firește, voința românească nu va putea păși hotărâtoare în treblele orașului, ci numai încât va binevol să permită jupan Blum și soții..

Pe când deși puneau și liberalii umărul alături de celalalți Români (naționali și everescani) puteau avea listă curată românească în orașul conducător din județul acesta paternic românesc.

Pe Târnave, unde străinii au 40-45 la sută din voturi, Românii știură fi înțelepti și biruitoari; în județul Hunedoarei cu abia 7 la sută streini, încolo mare de Români, — cerșim milă streinilor ca să ne scoatem „biruitoare” lista, dându-le celor atâtea locuri câte și nouă!

Doamne, când vei da minte și acestor Români?

Sfatul Conducătorilor „Ligii”.

Dumineca trecută a avut loc la Iași sfatul conducătorilor „Ligii Apărării Creștine”, zis „Marele Consiliu”, la care au luat parte: Deputații „Ligii”, membrii Comitetului Central și trimișii Regionalelor. De tot au fost de față 48-50 de inși. Fiind a se debate lucrul ce privește conducerea și înțelegerea între conducători, adunarea n'a fost publică (pentru toată lumea), ci au putut lua parte la ea numai cei chemați. Pentru aceea vedem apoi prin foile și fel de știri, date ca primite dela „raportorii” (vestitorii) lor din Iași, cari scriu lucrul din lună, de cari nici vorba n'a fost în consfătuirea dela Iași. Vestitorii le bănuiau după închipuirea lor, că trebuie să se fi desbătut, și desbaterile trebu să se fi mers așa cum ei și-lă închipuie, și top cu ele la gazetă, ca petrecute de fapt! În deosebi ziarul „Cuvântul” dela Bucu-

rești, care ar vrea să facă cel mai mare rău „Ligii” (fiind el în legătură de afânare de Jidanul bogătaş Reiff!), intrepe pe toate în lscodirea de știri dela Marele Conziliu, date chiar a doua zi după conziliu. S'ar părea că vestitorul sfâtos a stat și a ascultat la cheia ușii și a auzit toate! Și când colo spune prăpăstii, lucruri de cari nici vorbă n'a fost... Altele au știri greșite în alt fel. Unele că în acel sfat n'au fost decât cele mai furtunoase câte, cereri de dare afară din Liga a unor membri, alții că a fost cea mai mare bună înțelegere. Apoi adevărul e la mijloc: Intre singuratici membri au fost și deosebiri de vederi, uneori spuse destul de aprins, asupra cutărui sau cutărui lucru pus în dezbateri, deosebiri cari, dacă-ți plac să mărești toate, le numești „neînțelegeri”, — dar arătați-mi un partid în care stau multe capete luminate, unde să nu fie și deosebiri de păreri între membri? Chiar „Universul” are un raport supt din degete, iar „Biruința” dela Cluj asemenea. Vorbește de darea afară a d-lui I. Zelea Codreanu, și nici vorbă n'a fost de ea! — Abia acum am văzut ce ușuratici și flecari sunt raportorii unor ziare! Cum își bat joc de ziarul lor trimițându-l rapoarte supte din degete!

Lucrul cel însemnat însă e acela, că în alipirea față de Liga, nu s'a văzut și nu s'a simțit nici o deosebire între conducătorii ei! Toți (în la ea cu toată țâria, și) doresc avânt, putere, biruință, toți vor s'o slujească cu toate puterile lor.

Sfatul Marele Conziliu a fost condus, ca Președinte, de d-l General Tarnovski, care în vorbirea de deschidere a făcut apel (chemare) la unitate și disciplină, căci unitatea face puterea. Liga nu e un partid politic, ci o formațiune peste partide, formațiune în care să-și găsească locul toți bunii Români, cari dându-și aci mâna, să cerce se îndrepteze multe greșeli făcute de „partide”, cari cu politica lor scurt văzătoare, au adus țara unde e: în fața unei mari primejdii, pe marginea unei prăpastii! Liga trebuie să ajungă a fi Marea Armată care să curme răul, să înlăture pricina cea mai mare răului, care este primejdia evreiască. Iar pentru ca o armată să poată lupta cu izbândă, are nevoie de o aspră disciplină (rândulala și ascultare).

Vorbirea bătrânului și încărcăturii de glorie general, a fost viu aplaudată. Dsa a dat cuvânt d-lui Prof. A. C. Cuza, președintele „Ligii”, pentru a face darea de seamă pentru care a conchemat Marele Conziliu.

Dl prof. Cuza vorbind despre organizarea „Ligii”, arată, că, din rapoartele ce a primit din toată țara, a aflat că avem județe unde Liga e bine organizată, altele în stare de tot tulbure, altele neorganizate (nelucrate). Va lua măsurile ca cele în stare tulbure să ajungă la limpezire, cele neorganizate să se organizeze și ele, și în acest scop va merge însuși prin ju-

dețe, stărdund și ajutând organizării.

Scoate la iveală, că de când „Liga” și-a arătat puterile, prin lupta în alegeri, din care, cu toate greutățile și nedreptățile ce i-s'au făcut, a izbit și-a scoate 10 deputați, — de atunci s'au pornit „intrigile” (făcăturile răutăcioase) pentru a-l face stricăciuni. S'a găsit în acest scop un ziar din București, „Cuvântul”, care să-și pună puterile și redactorii în luptă, și au găsit și un fost membru al comitetului, pe d. Dr. Istrati, care să le stea la îndemână, și s'au pornit la ponegrirea Ligii și a conducerii, la lscodirea de neînțelegeri și de tot felul de povești, făcând dintr'un țanțar armăsar. Conducerea atrage luarea aminte a membrilor, să dea credința ce li-se cade acestor sforțări a unor oameni în slujba jidanilor, de a strica bunul nume a Ligii.

— În fața alegerilor întregitoare ce vor avea loc în Septembrie, vre-o 4 de senatori și 3 de deputați, unii au fost de părere ca Liga să nu pună candidații decât în 2-3 locuri, adunându-și acolo toate puterile și ajutând lupta, — alții că e mai bine să se pună în toate locurile, pentru a da prilej credincioșilor „Ligii” să-și arate voința lor deosebită și să-și ridice steagul cel nou și iubit. S'a primit părerea asta din urmă, și așa vor candida în numele Ligii: La Senat: în județul Ifov dl Dr. Paulescu (București), la Bazău: dl prof. Cătuneanu (Cluj); la Tutova dl Niculescu; la Lăpușna: dl General Tarnovski; — iar pentru locurile de deputați: la Ialomița dl Em. B. D. Vasiliu, în Bihor dl Prof. Cătuneanu din Cluj.

— Privitor la volbura ce s'a lscat în jurul Ligii pentru o scriere a dlui președ. Cuza despre: „Invățătura lui Iesus, Iudaizmul și Teologia Creștină”. — Marele conziliu își arată părerea, că Liga stă pe temelii celor statorite în Statutul său, din care se vede bine că urmează învățătura neștirbită a celor două biserici naționale ale neamului. În discuții de ori-ce fel asupra acestei credințe ori a unor părți ale ei, Liga nu intră, nefiind chemarea ei.

Despre celelalte, în numărul viitor.

In Bihor

lupta în alegerea de deputat, se pare că va fi destul de încordată. Guvernul ține să-l aleagă pe scriitorul Mihail Sădoveanu, și, pentru a-l avea, strânge lară mâna Ungurilor Bihoreni, iar acela nu-s proști, să l-o dea prea lesnii! Ii cer preț bun: școli, ajutoare la școlile maghiare și biserici, și altele.

Partidul Național trimite în foc pe d. Dr. Lasca, bine cunoscut acolo. Și cum în rândul trecut Partidul Național a fost acolo tare, lupta guvernului nu va fi ușoară.

„Liga Creștină”, care a avut și ea frumos număr de voturi în Bihor, trimite pe cel mai vrednic purtător de steag al ei din Ardeal, pe d. Profesor I.

Cătuneanu dela Cluj. Bărbat învățat, om foarte chibzuit și serios, fost fruntaș în partidul liberal, pe care l'a părăsit numai fiindcă nu i-a plăcut de purtarea lui cu Evreii, dl Cătuneanu e omul unei credințe pentru care a lăpădat vechi legături, dacă a văzut că acelea nu aduc neamului scutirea cea trebuitoare față de primejdia iudevească.

Cel câți au sprjinit „Liga” în rindul trecut, să sporească acum de zece ori și să-i ducă steagul ei la biruință, — și vor face cel mai mare bine ce-l pot, în acea alegere!

Democrația de azi.

— Nici America nu stă mai bine. —

Democrație însemnează alcătuirea conducerii statului în așa fel, încât **poporul să se c. nduod el singur pe sine**, și să nu fie condus de voința singură a vreunui rege, a vreunei familii, ori a unei mâni de oameni, cari să facă acolo, la conducerea țării, ceea ce vreau ei, iar nu ceea ce vrea poporul alcătuitor de țară. Într'un Stat „democrat”, voința poporului e legea după care se îndrumează conducerea politică. Ce vrea poporul și cum vrea el, așa se face. Peste voința poporului, nu pot trece conducătorii lui!

Felul acesta de conducere a popoarelor, — cu „votal universal”, — și-a avut el prețul lui în trecut. Azi însă meșterii conducători „democratici” ai popoarelor au ajuns să își alcătuiască guvernele lor „democrate” în chip atât de supt, pe cât atât de piezișe, și cu o înțelare atât de mare a poporului, încât s'a ajuns la ceva cu totul **pe dos**, decât ce urmărea „democrația”: **conducătorii „democrați” conduc azi popoarele călcând în picioare voința acestora!**

De pildă: toți Românii, afară de puștii rătăciți, doresc cărmirea robiei noastre de Jidan. Aceasta e voința națională. Totuși guvernele noastre, care toate își zic „democrate”, adevă sprjinite pe voința poporului, nu se ating nici cu un ac de jidani, ci li **întăresc și mai mult asupra noastră!**

Aceasta, în România. Prin alte țări, e — la fel! Chiar în Statele Unite ale Americii. Avem azi o dureroasă pildă despre aceasta:

În războiul trecut, Germania, cea care voia să robească toată lumea, a fost învinsă de „alții”, de Francezi, Englezii, Americanii, Românii și alții, dar **mai ales de Francezii**. Francezii au avut un milion și jumătate de soldați ucși în război (din o populație de 40 milioane), iar Americanii au avut abia 100 de mil de morți (la o populație de peste 100 milioane). Sângele tineretului francez a mântuit astfel, în rândul întâi, lumea apuseană de jugul nemșesc ce i-se pregătea.

În vreme ce Franța făcea asemenea jefire mari, ea a trebuit să facă și mari datorii în America și în Anglia, pentru cumpărări de arme și muniții trebuincioase purtării războiului. Ar fi fost lucrul cel mai drept din lume, ca Anglia și America să dea Franței fără bani acele arme, cu cari soldații francezi apărau Anglia și America, în vreme ce Americanii stăteau aproape toți acasă, până când Francezii muriau în foc cu sutele de mil. Dar nu! America și Anglia se făceau că nu înțeleg, și au cerut și cer și astăzi — plata acelor

bani. Mai mult încă: Anglo-Americanii sunt de vină de faptul, că Nemșii nici până azi n'au plătit Franței decât o parte de răs de mărca, din despăgubirile hotărâte pentru război. Așa că Franța a fost lăsată și cu un milion și jumătate de morți cari au mântuit lumea întreagă, și cu țara în mare parte nimicită, și cu datoriile Germaniei către Franța neplătite. Dar Englezii și Americanii, ca canibații, strâng Franța de gât să le plătească datorile acelea de război! E o răutate fără seamă acest lucru.

Văzând această răutate a guvernelor „democrate” engleze și american, Franța s'a îndreptat către **poporul american**, iar nu către politicienii săi. Și anume: s'au strâns la Paris **toți invalizii de război** ai Franței, și au mers pe străzi, clungii duși în cărucioare, orbli duși de mână de cântăreți, compănii întregi de oameni cu picioare de lemn și alți viteji invalizi, până la monumentul americanului Washington, care se află într'o piață a Parisului. Acest Washington a înfăptuit, în veacul al 18-lea, cu ajutorul Franței, desrobirea Americii de sub stăpânirea engleză! Invalizii Franței, cari acum câțiva ani au mântuit așadar a doua oară și America!, cereau acum lui Washington, adică **poporului american, dreptate**. Nimeni decât **dreptate**, sau: ștergerea datorilor de război ale Franței către America, datorii care suigramă azi poporul francez sărăcit, nimicind de Nemși și bolnav de lungul război. În aceeași vreme un fost prim-ministru, Clemenceau, a trimis o „scrisoare deschisă” (tipărită în gazete) către Președintele Republicii Americane și către poporul american, arătând cum stau lucrurile și ce neleguire se caută a se săvârși contra Franței.

Care a fost în America răspunsul acestor chemări ale poporului francez? S'ar părea că e de necrezut, și de aci putem vedea, ce mai prețuiește „democrația” de azi: **Tot poporul American a răspuns, că el iubeste Franța**, îi e recunoscător, și că el cer, neapărat **ștergerea tuturor datorilor din război ale Franței către America**. Guvernul american însă, și Președintele Republicii, (la porunca din întunec a diavolilor ce-i stăpănesc, și cari sunt Evreii), au răspuns că lucrul — nu se poate, că trebuie să vadă ce zice parlamentul, **că nu pot ei să se ia așa după glasul iaimii poporului!** Iar Parlamentul american în care e mare și tare un senator **Jidan** numit **Borah** (Barah), nu prea vrea să știe nici el de fertarea acestor datorii... Senatorul Jidov Borah, îndrăznitor al politicii „democrate” americane, **țu-nă și fulgeră împot isa Franței**.

Și iată cum **voința poporului american, este nesocotită de guvernul american „democrat”**. Iar Franța e silită a-și da mai bine sufletul, decât să nu plătească pe **bogătașii jidani americani, adevărații stăpâni ai politicii „democrate” americane!**

Te întrebi atunci cu drept cuvânt: ce mai prețuiește o asemenea „democrație”, și ce este de făcut pentru a implini, cum se cuvine, sănătoasa voință a poporului în conducerea politică a țăriilor? **I. I. M.**

Doina Moșului

Jolo-i Doamna cui o jolo
Jolo-l-o Mușilor
De viața Moșilor,
Că din Daci și din Romani
Au ajuns — sluji la Jidani!

Din Câmpeni până 'n Bihor
Toți slugesc lui Tischler Mór,
La Belș și Călățele,
Nici nu poți privi de jole,
Văzând pe bieții țărani
Cum sunt robiți de Jidani!

Muncesc greu
Și trăesc rău!

Frate codrulo de brad!,
Rău te mai vād supărat.
Măi, Române!, cum n'oi fi
Și cum nu m'oi năcăji,
Că de câțiva ani de zile
Mă vād despărțit de tine
Ș'am căzut în mâni păgâne,
Care n'au milă de mine,
Mă tao și mă rātoază
Nime nu mă replantează,
Mă tao din rădăcină
Și 'n Ungaria mă nstrăină,
Iar cu banii de pe mine,
Se ngrașe liște străine...
Și voi Moșii mei iubiți
Umblați goi și flămânziți,
Munca voastră an de an
Intră 'n pungă la Jidan,
Și jidovi-s fericiți
Ajutați de — jidoviți!

Bologa, vara lui 1926.

I. Poira.

NOUTAȚI

Noroc în nenorocire...
O întâmplare foarte rară și în care se cuprindea foarte mare nenorocire, înălțurată printr'o clipă de fericit noroc, — s'a petrecut la Cluj.

O doamnă preteasă, română din părțile noastre, trebuind să se supună unei operații, s'a dus cu soțul său la Cluj și medicul dela clinică i-au dat sfatul să se lase operată (să i-se taie partea bolnavă din trup). S'a supus. După operație s'a simțit îndată mai ușurată. Dar, ciudat, la 4-5 zile, la o săptămână, durerile în loc să i scadă tot mai bine, s'au întesit iară. A început a avea lărsi împunsături în locul operației tot mai supărătoare. Doctorul de inspecție tot la 2 zile îi deslega rana și o lega iară, și tare se mira că sunt trei săptămâni, ba patru, ba a intrat în a cincea, și rana nu se mai închidea, deși e silită că o rană după operație, se închide în 2 săptămâni. Grăbit, cum au bolnavii mulți, îi făcea obișnuitele schimbări de legătură la 2 zile și trecea înainte. Într'o zi Doctorul vizitator află, că acum rana cea neadormită a atacat bietei femei rinichii (rărunchii), ea a început să aibă ferbințeli urcate, se aștepta la rău mare.

Dar în săptămâna a cincea după operație, trece un medic-profesor prin camera cu bolnavii unde zăcea plină de dureri și preteasa noastră, și cu el o domnișoară studentă pe anul din urmă, ca să vadă bolnavii, să audă ce li-se face, — de învățătură. Ajunși la preteasa, doctorul îi spune:

„Aci avem o doamnă operată de 4 săptămâni, și nici azi nu l's-a mai închis rana. La 2 zile îi schimbăm legătura și așteptăm închiderea, și, spre mirarea noastră, întârzie neobișnuit de mult!” — Și volă să treacă la alt bolnav, povestind studentei care de ce suferă și ce i-se face. Dar studenta îi roagă să stea încă puțin la preteasa bolnavă:

— Chiar asta mă interesează: de ce nu se închide rana asta? Doresc s'o vad și eu.

Profesorul, deși nu era zita schimbării legăturii, o deslegă totuși și studenta începu a cerceta rana și a o privi de aproape. Deodată spune:

— Mă mi-se pare că rana...

asta nu e destul de curată. Uite, aici par'că atârna un fir de aţă... Il prinde cu clesitele, firul lene, se lungeste... Ea trage mai tare, femeia începe a striga c'o doare, rana se deschide de tot și fata trage din ea un voloc de pânză rară (zică gaze), de care folosesc doctorii la operație pentru aștapat sângele colo ori colol...

A fost o mirare și neplăcută descoperire pentru cel din jur. Din rană începu să curgă puroul, căci pânza închisă acolo trăsesse după sine cădere și purolere și putea avea urmări de tot primejdioase pentru sârmana tânără bolnavă. Doctorii cari au tăiat (operat) partea bolnavă, au scăpat din vedere o bucată din pânza gaze acolo în rana adâncă și au închis și cusut peste ea.

După ce i-au scos pânza și i-au spălat rana și au curățit o, bolnava s'a simțit îndată ușurată și azi e bine, acasă, între cei 4 copii și lângă soțul său care des-nădăjdise de dansa cât era în spital.

E întâmplare foarte rară și foarte neplăcută și pentru cel cu suferința și pentru Doctori. Dar nu e singura. Ceteam odată că un bolnav operat, a avut după operație tot așa dureri amare și a murit în ele. Doctorii i-au tăiat acum de nou, mort, ca să vadă ce s'a întâmplat cu locul operat de el, de s'a potopit o mulțime? Și știți ce a fost pricina? Doctorul uitase o pereche de forfecuțe mici în lăuntru ranei deschise, — și de aci moartea omului, care altfel mai avea zile. Dar așa ceva se întâmplă la 20 de ani odată în zece țări laolaltă socotite. Incolo Doctorii au tot demuna mare grije înainte de a închide tăetura. În cazul dela Cluj amăgirea se pare a fi venit din aceea, că pânza prea plină de sânge, n'a fost văzută și deosebită din carnea sângerată a ranei. Bine că a ferit o D zeu pe bolnavă de mal rău, și-a dat-o sănătoasă familiei!

Logodnă D șoara Sofia Pascu învățătoare, din Orăștie și D-nul Sever Mihailu învățător, din Veșel (jud. Hunedoara) logodniți.

Zlucă Pompiertilor. Pompiertii voluntari din Orăștie, organizată în 29 August o zi a Pompiertilor, după următorul Program:

La ora 6 dimineața: „Tre-zire” prin sunarea trompetelor de pompierti. — Dela ora 8 dim. până la 2 d. a. se scot în piață toate recizistele și nou procuratele cară de pompierti, la vedere. — Dela 2-3 manevre de stăns local cu Aparate „Minimax”. — În același timp și o colecție (adunare de ajutoare) pentru înzestrarea Pompiertilor cu recuzita nouă. — La ora 3. Exerciții principale de stingere de foc, cu toate uneltile și materialele cele au.

Conducerea Pompiertilor roagă autoritatea publică, a lua parte la aceste arătări și a și deschide un număr înțina, ci și mâna, spre ajutorarea lor, — prin ce fiecare se ajută și pe sine.

O foarte încetează. De 3 ani și jumătate se tipărea în Cluj o gazetă nouă „Cultura Poporului”, întemălăta de Generalul Petala, care ținea să treze la București, că d sa este sare începe vărsarea culturii în Poporul din Ardeal. Gazeta și o răspunde prin jandarmi cari au săn pe crășmari să o plătescă. Abonamente câștigate pe cale deosebă, prin atragerea cetitorilor, nu avea aproape de loc. Aci de zile scria pe ea bazaco-

nia, că se tipărește în 56 000 de exemplare, pe când nu se tipărea poate nici în 5000.

Foata își făcea apoi reclama americană, că are „redacție” în toate orașele mari de pe glob. Odată vedeai în ea Scri-sorile din Paris, din Roma, din Londra, din America, de te mirai de așa „legături” înținse cu toată lumea. Și așa foata nu era nici pentru popor, nici pentru cărțurari, pentru unii era prea mult, pentru alții prea puțin. Noi cari cunoaștem lumea de cetitori din Ardeal, Bănat, Crișana, și din hotare locuite de Români, prevedeam că întreprinderea nu se poate sfârși cu bine, ci cu o dare peste cap, ca multe încercări ale unor oameni, ce se apucă de lucru pe care nu l pricip. Avem în Ardeal fol vechi, îndrăgite de popor și cari trăesc de fapt numai din ce la vine dela cetitorii lor („Foata Poporului” la Sibiu, „Libertatea” la Orăștie. — apoi mai nouă: „Lumina Satelor” la Sibiu și „Unirea Poporului” la Blăj). Dar, deși cu bună trecere în popor, abla tipăresc și acestea 6000, 8000, 10.000 de fol pe săptămână. „Cultura” dela Petala „tipărea” (?) în anul dinstă 36.000 de fol pe săptămână, mai mult ca toate cele patru la olaltă! Acum se vede cât adevăr grăla. De fapt gazeta trăia din ajutorul de câte jumătate de milion ce l scoate dela „Fundatiunea Pr. Carol” și de prin Minister. Incețând în timpul de față cel mai mare din aceste ajutoare, foala vestește că încetează și ea a mai apare.

La moartea ei, noi n'afiam cuvinte să o lăudăm, căci n'am văzut la ea munca înțelegătoare a rostului său de stăg românesc în orașul atât de unguresc al Clujului. Lăa milioanele dela București și le vărșa în Tipografia pocăiților din Cluj, dând pâne la numărăși lucrători streini de neamul nostru și primejdioși bisericei noastre străbune. Nu așa se face și se ajută „Cultura poporului” nostru românesc în Ardeal.

Când văzu că nu mai poate merge înainte, — gazeta a fost imbitată. „Asociațiunii”, care se spune că ar fi aplicată a o prelua și a urma tipărirea ei. Dar pentru „Asociațiune” e ca și cum ar începe o foale cu totul de nou, — căci cea apusă nu e de nici un ajutor, nici prin starea materială în care s'a înecat, ni prin amintirile ce le-a lăsat după sine. Vrea „Asociațiunea” o gazetă a sa: iacă și o nume nou și — cu oameni pricepuți.

Tărgul de țară în comuna Geoagiu-de Jos (jud. Hunedoara) se va ținea în 3-4 Sept. a. c. de vîte și în 5 de marță. (851) 1-2

Școala de șoferi din Lugoj sub conducerea delegatului oficial al Automobil-Clubului Român, va deschide la 12 Sept. a. c. un concurs pentru conducători de automobile, cu durată de 6 săptămâni. La acest curs poate lua parte ori ce persoană, ce a îndeplinit vârsta de 18 ani. Taxa cursului 3500 lei. La sfîrșitul cursului se va împărși un premiu de 5000 lei între doi elevi din cel mai vrednic.

Informațiuni trimite Școala de șoferi din Lugoj, Str. Cuza Vodă 8

Cu învățatori suplinitori erau folosiți până acum, dela răz-bolu înceace, și bărbași sau femei cu școală mai puțină, dacă se arătau zeloși și silitorii. Căci în multe sate nu aveal de unde trimite învățatori cu școală mai de samă.

Acum, ridicându-se învățatori noi, cu pregătire deplină, — leșiși din Școlile Normale (pedagogii, școlile pregătitoare de învățatori), — Ministerul Școlilor a dat ordin (poruncă) Revizorilor Școlari, că n'au să mai primească pentru viitor învățatori suplinitori, decât pe aceia cari au 4 clase de Liceu, și numai unde chiar e trebuință mare și nu se găsește mai bun, pot întrebuița ca învățatori suplinitori, persoane cari au cel puțin 2 clase de Liceu (gimnaziu).

Cei cari pot,

să binevoiască a trimite plata foilor pe jumătatea a doua a anului, căci avem lipsă mare de bani.

Alt glas din cer.

— al filosofului Vasile Conta. —

(Urmarea 5).

În puterea acestor legi (cele din Talmudul lor, cari le dau și îndrumări de viață politică, ce tărănească, și de toate în viață, deosebite de a altor neamuri), — Jidani sunt obligați a se iubi unul pe altul, precum Dumnezeu-lehova îi iubeste pe dâșii, iar pe de altă parte a iubi pe streini, precum și lehova îi urește... Ei trebuie să și facă bine unii altora, precum lehova le face lor bine, — dar trebuie să facă rău streinilor, pentru a-i slăbi, a-i subjugă, și a pregăti astfel domnia Jidaniilor sub conducerea lui „Mesia” asupra lumii întregi! Ei trebuie să fie morali (cu purtări curate) între dâșii, dar față cu streini pot să fie și imorali (stricași, fără cinste), când prin aceasta ei pot ca să-i subjuge, — căci nimic nu se poate socoti ca imoral (necinstii), când este vorba de a usura prin aceasta venirea lui Mesia și stăpânirea lumii întregi de către Jidani.

Se înțelege, că Jidani, chiar după rânduelele Talmudului, urmează să fie cum se cade cu streinii într'atâta, întru cât această purtare (cum se cade) a lor, se împacă cu interesele (fiolelele și trebuințele) lor — la din potrivă, ei pot, și chiar sunt datori, să întrebuițe față cu streinii mijloace imorale (necinstie), ca: minciuna, calomnia (hălire pe nedrept) corupțiunea (cumpărarea sau amăgirea sufletelor cu bani, sau cu alte mijloace ispititoare). Ei trebuie să țină între sine virtutea (pur-tării bravă, curată), dar în același timp trebuie să ajute tre-zirea și dezvoltarea în streinii a tuturor pornirilor rele! Prin aceste mijloace ei sunt siguri, că se vor plăi bine de datoria ce au luat-o asupra lor față de lehova (Dzeu).

Toate acestea nu sunt niște inchișurări, ci sunt adevărata tălcuire pe care Jidani o dau Bibliei și Talmudului, — acest din urmă nefiind altceva, decât legea dată lor de Moise cu gra-țiu, cu cuvântul, păstrat prin aducerea aminte din țară în țară, și adunate în felurite vremuri în cărți, de Rabinii.

Jidani au dus în deplină acest Contract pe care l'au făcut cu Dzeu, într'un chip foarte credincios dintru început și până acum, și nu s'au desmintit nici odată!

Este potrivit a se ști, care este taina păstrării de sine atât de îndelungate a religiei iudalce, pe când atâtea alte religii (cre-dințe) nu au putut trăi atîta timp. Această taină se află chiar în firea „contractului” pe care jidani și ca l'au încheiat cu Dzeu lor, lehova.

DVoastre știți, că în alte religii mai înalte, omul este dator să facă binele tuturor oamenilor, de ori-ce neam ar fi el, și să se oprească dela toate aplicările rele ce ar avea față de acela. Astfel, că, în aceste religii, omul e tras oarecum în două părți: deoparte religieunea îl trage spre cer, îndatorindu-l să și înfrângă toate poftele rele; iar pe de altă parte poftele trupești îl atrag spre pământ. Atunci, după cum va birui una sau alta din aceste atrageri, așa va avea și religieunea mai multă sau mai puțină putere. Se înțelege, că astfel de religii sunt sortite a fi părăsite atunci când, la o vreme dată, credincioșii ajung la așa măsură de stricăciune, încât nu și mai pot învinge poftele rele.

Nu este tot așa cu religieunea evreiască. Ea tocmai poruncește credincioșilor săi, să caute a pune mâna pe toate bunurile pământești, pentru a mulțumi cu dânsele toate dorințele trupești. Iar pentru căpătarea acestor bunuri, ea îngăduie a se da loc fără frâu tuturor patimilor celor mai rele, cund acestea se îndreptăză împotriva streinilor. — Așa că Evreii e atras către bunurile pământești și spre rele, de două curente (îndemnuri): pe același drum îl împing și poftele lui și și religieunea, — și așa este firesc, ca la dâșii să fie mai tare fanatismul (credința ce merge orb și înainte), decât la ceilalși oameni, — și este firesc, că această religieune să-l atragă în toate timpurile, pentru-că este legată de poftele trupești, cari sunt nesfârșite.

Cu această pornire în suflet și în inimă de această temele morală (de purtare), Jidovii au trecut în câteva mil de ani prin o mulțime de țări, au trăit cu o mulțime de popoare, și pretutindeni au fost același pretutindeni purtarea lor nu s'a schimbat.

Mai mult decât atîta: pretutindenea pe unde au

trecut, ei au raiat, au sădmnat stricaciunea sufletelor și au ajuns chiar până a nimici poporul în mijlocul căruia au trait! Așa dacă luați numai Egiptul, veți vedea că acolo, din ceea ce erau, un popor de vagabonzi calici, venși de altceva, s'au ridicat acaparând (cucerind, răpiind) totul, până când au ajuns să aibă drepturi politice, până când adevă un Ministru Jidan a ajuns să conducă treburile statului egiptean. Atunci stoarcerea poporului vechiu și prigonirea lor în contra Egiptenilor, au ajuns la culme, — încât aceștia s'au văzut nevoși să-i măcelărească și să-i izgonească peste hotare!

Tot așa s'a întâmplat și în Babilonia. Aci ajungând să pună mâna pe putere, Evreii au ajuns o plagă (o mare bătae a lui Dzeu) pentru obște, și au trebuit să aibă același soartă, pe care au avut-o în Egipt.

Tot așa li-s'a întâmplat prin toate țările pe unde au trecut: în Impărăția Romană, cum știți, ei au avut în mai multe rânduri oarecari privilegii (ușurări deosebite, peste a celelalte mulțimi a cetățenilor) și drepturi politice, cari le-au fost totdeauna (după ce li s'au dat) luate înapoi, pentru-că totdeauna ei întrebuițau aceste drepturi pentru stoarcerea celor de alt neam, — până ce Romanii au fost siliși să le deo pedeapsa pe care o cunoașteți! În sfârșit, în țările lumii nouă, pretutindeni pe unde au fost, din veacurile de mijloc până azi, au avut același purtare!

Domnilor! Cu acest prilej voesc a îndrepta o greșală de credință, izvorită mai cu seamă din sucituri istețe de vorbe și din minciunile evrești.

Se zice, anume, că Evreii au fost prigonși în veacurile de mijloc și în vremea mai nouă, din pricina religiei lor, din pricină că ei au răstignit pe Hristos, și altele. Apoi această vorbă se poate răsturna cu o singură dovadă: Jidani nu au fost prigonși nici odată în clipa când ei au intrat în vre-o țară. Pretutindenea pe unde au fost prigonși, au trăit mai întâi în liniște două, trei, patru veacuri, și — apoi au fost alungăși. Pentru ce? Dacă ar fi fost pentru nesuferința religioasă, înțelegși bine, că, în clipa când au intrat în țară, i-au știut oamenii că sunt Jidani, că au răstignit pe Hristos, și celelalte, și din acel minut i-ar fi gonit. Ei, bine, nu s'a întâmplat așa. Și lucrul nu se poate tălcui decât în felul următor:

Mai întâi când ei (Jidani) au intrat într'o țară, din pricina lipsei lor de mijloace (din sărăcia cu care au venit în cărcă), din pricina stării lor mai pre-jos (decât a poporului de casă), nu au putut face așa mare rău țării. Inșă cu cât au avut puțină a pune în lucrare relele lor deprinderi, cu atât au ajuns să fie mai nesuferiși societății (obștel), nu din pricina religiei lor, ci din pricina deprinderilor lor rele, — așa încât, când au ajuns la culme, peste două-trei veacuri, poporul a desnădăjdut și i-a măcelărit! Mai mult decât atîta: În toate țările Jidani au fost virși în evni mediu (veacul de mijloc), tocmai când înflăcărarea religioasă a popoarelor era mai mare, și ei au fost măcelăriși tocmai la începutul vremurilor mai nouă (și mai îngăduitoare pentru credințele deosebite). Sunt, domnilor, și țări, în cari Jidovii au intrat la începutul vremilor mai noui, fără să fi fost prigonși, cu toate că era încă vremea prigonirilor, și au trebuit să stea și acolo un veac, două, trei, până au ajuns nesu-

Averijmen

Există imitațiuni, al căror ambalaj seamănă foarte mult cu cel al Veritabilului Frankk cu Rășnita de cafea, însă calitatea acestor imitațiuni este mult inferioară aceștia. Va apărați de atări imitațiuni, dacă cereți în mod explicit **Veritabil Frankk** cu Rășnita de cafea.

HEINRICH FRANKK SÖHNE S.A. - BUCUREȘTI - BRĂȘOV.

feriți, — ca să ajungă tot la acelaș sfârșit.

Vedeți, domnilor, că prin această înșiruire de dovezi, se pot înălțura toate acele clevețe jido-vești, că el ar fi fost pretutindenul din nesuferire religioasă prigoniți, și că, prin urmare și azi, împotrivirea noastră față de el, nu este decât o rămășiță din acel duh de nesuferire.

(Va urma).

Dela Dir. Liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie.

Aviz.

Se aduce la cunoștința tuturor celor interesați că:

1. Inscrierile vor avea loc între 1—8 Septembrie.
2. Examenele de admitere și bursă între 10—15 Septembrie.
3. Examenele de corigență, particulare și integrale între 10-15 Septembrie.
4. Examenele de admitere în cl. V. între 20—25 Septembrie.
5. Examenele de bacalaureat între 25 Sept. — 10 Octombrie.
6. Inceperea cursurilor la 26 Septembrie 1926.

Numărul burselor vacante pentru anul școlar 1926/27 este de 11, cari se pot ocupa prin concurs. Cererile trebuie înaintate până incl. 1 Septembrie, cele în-târziate nu se vor mai lua în considerare.

Examenele pentru aceste se vor da la următoarele materii:

- cl. I scris—oral la Română,
- cl. II scris Română, Matematici, Naturale, oral la toate materiile, afară de dexterități.
- cl. III scris Română, Matematici, oral Religie, Română, Franceză, Germană, Istorie, Geografie, Matematici, Șt. Naturale.
- cl. IV scris Română, Matematici, Istorie, oral la toate materiile din programă, afară de dexterități.
- cl. V. scris Română, Matematici, Istorie, oral la toate materiile din programă afară de dexterități.
- cl. VI. scris Română, Matematici, Geografie, oral la toate materiile din programă.
- cl. VII. scris Română, Matematici, Latină, oral la toate materiile.
- cl. VIII. scris Română, Matematici, oral la toate materiile.

Toți cei cari intenționează a se prezenta la examenele integrale, de admitere în cl. V și bacalaureat, trebuie să anunțe Direcțiunii liceului prin cerere, (termina 1 Septembrie 1926).

Pentru anul școlar 1926/27 se impune fiecăruia elev purtarea uniformei (ord. Min. Instr. Publice Nr. 14115/1926), în consecință părinții și tutorii elevilor sunt rugați a se îngriji, ca la înscriere să poată vărsa și suma necesară pentru uniformă, care se va publica în ultimul Nr. al acestei gazete din luna August.

Imprimare model pentru înscriere în liceu, se vor distribui de către Secretariatul celor interesați, în ziua prezentării la înscriere. (0) 1—2

Primirea în Internat.

Condițiunile de primire în Internat, se pot vedea în Nr. 33 al foii »Libertatea» a. c.

Toate cererile pentru bursă vor fi instruite cu următoarele acte:

1. Act de naționalitate.

2. Act de vaccina.
3. Act de paupertate dato anul 1926.
4. Act de naștere.

Aviz. Acele stimate familii cari doresc a lua elevi dela liceu în cvartir, sunt rugate a se anunța la Direcțiunea liceului în fiecare săptămână Sâmbătă în orele de oficiu. Nici o familie nu poate încvarlira elevi fără aprobarea Direcțiunii liceului.

Direc. liceului »A. Vlaicu».

Dela Școala de Contabili din Ludoș.

Publicațiune.

În Școala de Contabilitate și Educație cooperatistă din Ludoș-de-Mureș (jud. Turda) în ziua de **Luni, 30 August a. c., ora 8 a. m.**, se încep Cursurile Cooperatiste cu Conducătorii băncilor populare și Cooperativelor sătești din Ardeal, Casieri-Contabili, Vânzători, Președinși, Membrii sau Consilii.

La aceste cursuri se vor preda: Contabilitatea, Legislația cooperatistă, Comerțul, Matematică comercială, Istoria Cooperatiziei, Conferințe cooperatiste și chestiunile ce se vor pune în discuție de cursisți.

Cursisții vor fi găzduți și vor primi gratuit masa pe tot timpul cursurilor.

Durata cursurilor va fi 6—10 zile, după cum vor hotărî cursisții.

Cei ce doresc a urma aceste cursuri, sunt rugați a înainta în-dată o cerere scrisă Școlii de Contabilitate din Ludoș (județul Turda).

Școală regulată de crescut contabili.

În Ludoșul-de-Mureș (județul Turda) înșează o Școală de Contabilitate și Educație cooperatistă, care are de scop pregătirea Contabililor (pur-tătorilor de socoteli) pentru Băncile populare și Cooperative de ori-ce fel.

Se primesc tineri cari au terminat cel puțin 4 clase de școală primară (poporală), dar firește se primesc naînța acestora, cel cu 2—4 clase secundare (de Liceu) având vârsta peste 15 ani.

Învățătura din cărți ține 9 luni, după care elevii sunt treceți să facă slujbă practică la Cooperative, unde lucrează cel puțin 6 luni, și apoi fac cursul de complectare (întregire) 4 luni la școală, — după care se depune examenul pentru a-și primi diploma.

Absolvenții acestei Școlii fac serviciul militar redus conf. art. 53 L. R. ca voluntarii numai 1 an.

În timpul cursurilor elevii sunt interni și plătesc pentru hrană o taxă de 650 lei lunară, restul ca: spălătul rufelor, băi, iluminat, încălzit, învățământul, etc., sunt gratuite.

Hainele de corp și de pat și le aduc elevii de acasă.

Cărțile și-le procură elevii dela școală.

Cei cari doresc să urmeze această școală, vor înainta până la 15 Septembrie c. 100 lei taxa de înscriere și o cerere cu următoarele acte: Extrasul de naștere; Certificatul de studii (de școală ce a terminat); Certificatul de Moralitate (bună purtare); Buletin de vaccinare (altore); și o recomandăție din partea unei Bănci Populare sau Cooperative de ori-ce fel, unde va trebui să lucreze după absolvire.

Domni preoști sunt rugați împreună cu dnii învățători, a îndemna tinerii absolvenți sau elevi cu curs secundar, să se înscrie la această Școală. Fete nu se primesc.

Pentru cei ce vor fi clasificați la examen între cel dintâi, și sunt lipsiți de mijloace, li-se vor putea da burse sau ajutoare bănești pentru întreținere.

O servitoare

se primește în o casă bună din Orăștie. Plată foarte bună. — Adresa în redacția foii. (0) 1—3

Oasa de Păstrare „Baia-de-Criș și Jur”, soc. pe acții în Baia-de-Criș.

CONVOACARE

Domni acționari dela CASSA DE PĂSTRARE »BAIA-DE-CRIȘ ȘI JUR», societate pe acții, sunt invitați la

adunarea generală extraordinară, care se va ține la 19 Septembrie 1926, ora 15, la sediul societății din Baia-de-Criș, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deciderea urcării capitalului dela 212,500 — la 500,000 — Lei.
2. Schimbarea statutelor în acest sens.

On. acționari sau plenipotențaiilor acestora li-se atrage atențiunea asupra faptului, că conform § 33 din statute numai aceia își pot exercita dreptul la votare, cari își vor fi depus acțiunile împreună cu cupeanele nescadente încă, contra bon de predare, la cassa societății în Baia-de-Criș sau filiala Hálmaaj, la Banca Marmorosch-Blank & Co. Arad, la Banca de Păstrare Deva, sau la Cassa fondului de penziune a Soc. Ruda 12 Apostoli Brad, și cari depuneri se vor justifica cu certificate, înainte de începerea adunării.

Baia-de-Criș, la 12 August 1926.

(850) 1—1

Diracțiunea.

A apărut

»Adevărata cauză a renunșării la tron a fostului principe Carol»

de **Em. D. B. Vasiliu**, avocat. Prețul 10 Lei. Se poate comanda la autor: E. B. D. Vasiliu, avocat, București, Str. General Berthelot Nr. 25, sau la: Tipografia »Cultura» București, Str. Cămpineanu, 15.

Adageți 6 Lei pentru porto recomandat, ca să nu se »peardă» pe postă. (0) 2—3

Aviz. Aduc la cunoștință on. public din loc și jur, că dela 1 August am preluat

atelierul de pantofarie al dlui **A. Balomiri**. — Pentru lucru fin, bun și trainic, garantez pe lângă cele mai solide prețuri — Serviciu punctuos.

George Miclăuș maestru pantofar, Orăștie, (840) 2—3 Str. Mihai Viteazu

De vânzare.

O moară de apă cu două petri și cu circa 5 jugăre întravilan, în comuna Covragiu, plasa Hăjeg, — pe apa Sireului. Informațiuni se pot lua dela proprietari din comuna Bretea-Română sau în Orăștie: Piața Regina Maria Nr. 10. (837) 3—3

Pădure de vânzare.

În comună **Balșa**, plasa Geoagiu, jud. Hunedoara, se află de vânzare din mână liberă, o pădure de fag de peste 22 jugăre, din care 15 jug. pădure foarte groasă, bună pentru clădiri și stângini de lemn de foc, iar 7 jugăre pădure mai subțire, bună pentru lemne de construcție, pari și nuele.

Pădurea se poate scoate cu carul, fiind istuată în marginea comunei. Se capătă atât lucrători, cât și cărăuși.

Tot în apropierea acestei păduri se mai află de vânzare o pădure de peste 3 jugăre de ceroiz, etc., bună pentru lemne de construcție și lemne de foc.

Sătenii lipsiți de pădure, se pot tovrășii mai mulți la cumpărat, sau pot cumpăra și parcele mai mici indivizi singurațici, căci se vând și parcele mici, după dorință.

Pădurea e lângă drum de car.

Vânzarea o face subsemnatul proprietar:

Petru Damian, Pretor, Orăștie. (848) 1—3.

Noua lege comunală și județană.

(Legea pentru Unificarea Administrativa) tradusă pe limba poporului așa fel, că o poate înțelege și cel din urmă țăran, și își poate cunoaște astfel drepturile de cetățean la comună și la județ, și dreptul slujbașilor față de el.

Prețul: 35 Lei, trimisă franco recomandat. Bani în-nainte. Cu »ramburs» nu se trimite. Când se cumpără mai multe (cel puțin 3), prețul numai 30 Lei franco-recomandat. — A se cere la:

Administrația »Libertatea», Orăștie.

Betia

Cine vrea să scape de patima acestă uricioasă, să întrebuințeze »Antibetialul Verșes», scutit legal, preparat de mult încercat, care desguștă bașivul de beuturi spirtoase. Fîind fără gust, se poate da pătimeșului fără știrea sa. Mii și mii de scrisori de recunoștință. 2 flacoane 300 lei prin ramburs.

— Spese postale și ambalaj în regia proprie.

Farmacia la »VULTURUL ALB» Nr. 33, Lugoj, Banat.

Bolnavii de PLĂMÂNI astmatici bolnavi de pept scrofuloși anemici săraci de sânge slăbiți

afă mult derita ușurare a suferințelor lor prin **Siroplul VERȘES** 4 sticle 450 lei prin ramburs.